

53. GEODETSKI DAN

Geodezija in energetika: Skupaj v prostoru

15. in 16. oktober 2025

Čatež ob Savi

Umeščanje in načrtovanje energetske infrastrukture državnega pomena v prostor

Mateja Klinar, Direktorat za energijo, Ministrstvo
za okolje, podnebje in energijo, Langusova 4,
1000 Ljubljana

Vsebina

1. **Prostorsko načrtovanje**, ključni **cilji in namen** državnega prostorskega načrtovanja energetske infrastrukture
2. **Prostorske ureditve državnega pomena na področju energetske infrastrukture**
3. **Prostorski strateški akti in razvojni dokumenti s področja energetike**
4. **Vloga MOPE** v postopkih državnega prostorskega načrtovanja energetske infrastrukture
5. **Aktualne prostorske ureditve državnega pomena in izzivi prostorskega načrtovanja energetike**

Umeščanje in načrtovanje

- Temelji na usklajenih strateških dokumentih in zakonodaji
- **Zakon, ki ureja prostor**
- **Cilji in namen:**
 - zagotavljanje varne, dolgoročne in cenovno predvidljive energetske oskrbe,
 - spodbujanje trajnostnega razvoja in OVE (2030 – 33 % OVE v bruto končni rabi energije)
 - učinkovita raba prostora
 - prilagajanje podnebnim spremembam
 - upoštevanje okoljskih, družbenih in prostorskih omejitev
- Celovita presoja vplivov na okolje v skladu z **zakonom, ki ureja varstvo okolja**
- Načeli **Aarhuške konvencije:**
 - **informiranje** in **sodelovanje** javnosti pri odločanju o okoljskih zadevah

Prostorske ureditve državnega pomena

Zakon, ki ureja prostor:

- **elektrarne z nazivno električno močjo najmanj 10 MW;**
- **vetrne elektrarne** z nazivno električno močjo najmanj 10 MW, ki za svoje delovanje zahtevajo tudi umestitev elektroenergetskih objektov z nazivno napetostjo najmanj 110 kV s pripadajočimi funkcionalnimi objekti;
- **elektroenergetski objekti z nazivno napetostjo najmanj 110 kV** s pripadajočimi funkcionalnimi objekti;
- **plinovodi s premerom najmanj 150 mm**, če je njihov delovni tlak višji od 16 barov in meri dolžina najmanj 1 km, s pripadajočimi funkcionalnimi objekti;
- **jedrski objekti**, določeni v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo pred ionizirajočimi sevanji in jedrsko varnost;

Prostorski strateški akti in razvojni dokumenti s področja energetike (1)

- Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPRS 2050)
- Posodobljeni Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt RS (NEPN),
- Energetski zakon (EZ-2),
- Zakon o spodbujanju rabe obnovljivih virov energije (ZSROVE),
- Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE),
 - Uredba o nadomestilu za izrabo prostora za proizvodno napravo na veter,
 - Uredba o enkratnem nadomestilu občini za spodbujanje uvajanja vetrnih proizvodnih naprav,

Prostorski strateški akti in razvojni dokumenti s področja energetike (2)

- Zakon o oskrbi z električno energijo (ZOOE),
- Resolucija o Dolgoročni podnebni strategiji Slovenije do leta 2050 (ReDPS50),
- Desetletni razvojni načrt prenosnega plinovodnega omrežja za obdobje 2025-2034,
- Razvojni načrt prenosnega sistema Republike Slovenije za obdobje 2025–2034,
- Razvojni načrt distribucijskega sistema električne energije v Republiki Sloveniji 2025–2034;

Vloga MOPE

- **pobudnik DPN** s področja **energetike** in s področja **varstva okolja**
- **občina** - **pobudnik prostorskih ureditev skupnega** državnega in lokalnega **pomena**
- **državni nosilec urejanja prostora (DNUP)** za področja okolja, podnebnih sprememb, energetike in trajnostne mobilnosti,
- **vodi postopek celovite presoje vplivov na okolje** za vse DPN-je,
- **obvešča o strateškem pomenu** umeščanja energetske infrastrukture v prostor,

Naloge ministrstva, pristojnega za energijo (1)

Energetski zakon (EZ-2), 29. člen:

Ministrstvo **v zvezi z energetskega načrtovanjem in spremljanjem izvajanja energetske politike** opravlja naslednje naloge:

- izvaja **naloge državnega nosilca urejanja prostora (v nadaljevanju: DNUP)** v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora,
- **sodeluje pri pripravi državnega prostorskega načrta** v skladu s predpisi, ki urejajo načrtovanje prostorskih ureditev državnega pomena v prostor s področja energetske infrastrukture za oskrbo z električno energijo, plini in naftnimi derivati;

Naloge ministrstva, pristojnega za energijo (2)

- **Splošne smernice s področja energetike,**
- **Splošne smernice** za postopek priprave prostorskih aktov za področje proizvodnje energije iz OVE
- **Usmeritve RES Slovenija:**
 - ... Analiza optimalnih območij za razvoj velikih OVE
- V pripravi:
 - **Celovita posodobitev strokovnih podlag RES Slovenija in kartiranje območij OVE za TAP OVE**
- V načrtih:
 - TAP za ČHE, HE in geotermijo

Državni prostorski načrti (1)

Elektrarne (10):

- PVE Paški Kozjak
 - PVE Rogatec
 - PVE Dolenja vas
 - PVE Griže-Veliko Polje
 - PVE Ilirska Bistrica
 - PVE Senožeška Brda
 - PVE Zajčica
 - HE Suhadol, HE Trbovlje in HE Renke
- PSE Družmirje
 - JEK2

Državni prostorski načrti (2)

Plinovodi (2):

- Ljutomer – Kidričevo
- Anže – Brestanica

Daljinovodi (4)

- RTP Ravne s priključnim 220 kV DV
- 2x110 kV DV Brestanica – Hudo, odsek Družinska vas
- Nadgradnja DV Divača – Koper
- DV 2x110 kV RTP Murska Sobota - Mačkovci, od SM 16 do SM 21

Izzivi državnega prostorskega načrtovanja

- Konflikti med različnimi rabami prostor
- Razpršen vzorec poselitve
- Varstvo okolja in narave (Natura 2000, varovana območja, VVO, EMS, hrup, vpliv na ptice, podtalnico in na vodne organizme, zadrževanje usedlin zaradi jezov HE, energetska infrastruktura kot odpadki,..)
- Vpliv na krajino in vizualno onesnaževanje
- Vpliv na zdravje prebivalstva (hrup, svetlobno onesnaževanje, požar, cena nepremičnin)
- Efekti: Not In My Back Yard (NIMBY), Not In My Election Time (NIMET) , Build Absolutely Nothing Anywhere Near Anyone (BANANA)
- Neaktivnost investitorja
- Spreminjanje zakonodaje s področja urejanja prostora, nerazumevanje postopka priprave DPN, dvom v transparentnost postopka, vprašanja o dejanski koristi za lokalno skupnost,..

Sprejeti DPN-ji v letih 2024, 2025

- Uredba o državnem prostorskem načrtu za daljnovod DV 2 x 110 kV RTP Kočevje – RTP Črnomelj (Ur.l. RS, št. 56/24)
- Uredba o državne prostorskem načrtu za prenosni plinovod R15/1 Lendava-Ljutomer (Ur.l. RS, št. 76/24)
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za vetrno elektrarno Ojstrica (Ur.l. RS, št. 95/24)
- Uredba o državnem prostorskem načrtu za sončni elektrarni Zlatoličje–Formin (Ur.l. RS, št. 35/25),

Predvidoma bodo v letu 2025 sprejeti naslednji DPN-ji

... Uredba o DPN za PVE Rogatec, Uredba o DPN za RTP Ravne s priključnim 220 kV daljnovodom, Uredba o DPN za DV 2x110 kV RTP Murska Sobota-Mačkovci od SM 16 do SM 21

- Hvala za pozornost.

